

Rechtbank Den Haag
Zaaknummer: C/09/571932 2019/379
Zitting: 17 december 2020

ANTWOORDAKTE BEZWAAR PRODUCTIE

inzake:

ROYAL DUTCH SHELL PLC,
Gevestigd te Londen en te 's-Gravenhage,

Gedaagde,

Advocaten: mr. J. de Bie Leuveling Tjeenk,
mr. N.H. van den Biggelaar en mr. D. Horeman

tegen:

1. **VERENIGING MILIEUDEFENSIE EN DE ANDEREN DIE ZIJ VERTEGENWOORDIGT,**
2. **STICHTING GREENPEACE NEDERLAND,**
3. **LANDELIJKE VERENIGING TOT BEHOUD VAN DE WADDENZEE,**
4. **STICHTING TER BEVORDERING VAN DE FOSSIELVRIJBEWEGING,**
5. **STICHTING BOTH ENDS,**
6. **JONGEREN MILIEU ACTIEF,**
7. **STICHTING ACTIONAID**

Eisers,

Advocaten: mr. R.H.J. Cox en mr. D.M.J. Dexters

1 INLEIDING

1. Bij akte van 16 december 2020 heeft Milieudefensie c.s. bezwaar gemaakt tegen het in het geding brengen door RDS van productie RK-37. Dat bezwaar is ongegrond.
2. Milieudefensie c.s. is de eiser in dit geding. Door haar moet worden gesteld en bewezen dat de norm die aan de vorderingen ten grondslag ligt, is overtreden. Volgens Milieudefensie c.s. gaat het dan onder meer om "de kosten van zorg af te wegen tegen

de schade die ermee kan worden voorkomen".¹ RDS heeft in haar conclusie van antwoord onder meer het verweer gevoerd dat Milieudefensie c.s. de door haar gepretendeerde normschending niet heeft aangetoond omdat de gevorderde maatregel niet effectief zou zijn omdat anderen zullen instappen om aan de vraag te voldoen.²

3. Over het indienen van producties is vervolgens afgesproken onder meer dat op 30 oktober 2020 producties in reactie op vragen van de rechtbank ingediend konden worden. Daarbij werd opgemerkt: "Later ingediende producties zullen alleen worden toegestaan als een adequate motivering is gegeven voor te late indiening".³ Gelet op het bezwaar van Milieudefensie c.s. geeft RDS een toelichting.
4. De rechtbank stelde op 8 september 2020 de volgende vraag.

"11. RDS betoogt onder meer dat een eventueel bevel geen effect zal sorteren omdat – kort gezegd – concurrenten de plaats van Shell zullen innemen ter voldoening van de vraag naar fossiele brandstoffen.

Milieudefensie cs: Kunt u hierop reageren?

RDS: kunt u dit nader onderbouwen?

Beide partijen worden gevraagd daarbij in te gaan op de relevante kenmerken van de energiemarkt."

5. Milieudefensie c.s. heeft hierop feitelijk niet gereageerd, terwijl de stel- en bewijslast op haar als eiser rust. RDS heeft wel gereageerd, door zeven weken later, op 30 oktober 2020, het rapport van professor Mulder in te dienen (productie RK-35). Zes weken later, op 11 december 2020, heeft Milieudefensie c.s. (niet haar toelichting alsnog verstrekt maar wel) een bondige reactie van Peter Erickson ingediend. RDS maakte geen bezwaar. Vijf dagen later, vandaag, diende RDS daarop een bondige reactie in van de hand van professor Mulder (productie RK-37).
6. De opmerking van Milieudefensie c.s. dat thans informatie in het geding wordt gebracht die reeds bekend was bij RDS maar niet eerder aan de rechtbank is verstrekt, is onjuist. Professor Mulder legt in 99 pagina's verantwoording af voor de punten die naar zijn wetenschappelijk oordeel relevant zijn voor zijn bevindingen in productie RK-35. De vandaag ingediende reactie volgde slechts in reactie op kritiek van Milieudefensie c.s. Van schending van hoor en wederhoor is ook geen sprake. Milieudefensie c.s. is al meer dan een jaar bekend met het verweer van RDS, kende de vraag van de rechtbank sinds 8 september 2020, en heeft ervoor gekozen om haar toelichting te beperken tot het bekritisieren van de toelichting die RDS (wel) tijdig aan de rechtbank had verstrekt op 11

¹ Pleitnota 6, randnummer 7.

² CvA, randnummer 525.

³ Email rechtbank aan partijen van 11 maart 2020.

december 2020. Dat zij daarop nu een reactie ontvangt van de hand van professor Mulder is volkomen vanzelfsprekend.

7. Productie RK-37 moet worden toegestaan.
8. Voor het geval dit niet gebeurt, en ook overigens, biedt RDS uitdrukkelijk (tegen)bewijs aan tegen het document van Erickson en voor de juistheid van hetgeen in het rapport van professor Mulder is opgemerkt. RDS biedt, zonder enige bewijslast te aanvaarden, ook uitdrukkelijk bewijs aan van alle stellingen in haar pleitnota's die gedurende de zittingsdagen zijn en nog zullen worden voorgedragen.

Advocaten

Deze zaak wordt behandeld door mr. J. de Bie Leuveling Tjeenk, mr. N.H. van den Biggelaar en mr. D. Horeman | De Brauw Blackstone Westbroek N.V. | Postbus 75084, 1070 AB Amsterdam
T +31 20 577 1771 | F +31 20 577 1775 | E Jan.deBieLeuvelingTjeenk@debrauw.com,
Nicolien.vandenBiggelaar@debrauw.com en Dennis.Horeman@debrauw.com